

Gäller för: Ekonomi och produktion

Giltig från: 2026-04-02

Innehållsansvar: Kristina Westerberg, (kriwe6), Ekonomichef

Giltig till: 2028-04-02

Granskad av: Åsa Ranbro Jansson, (asara), Sjukhusdirektör bitr

Godkänd av: Stellan Ahlström, (steah), Sjukhusdirektör

Förtydligande av åtgärdsarbete kopplat till effektiviseringskrav och ekonomi i balans

Revideringar i denna version

Förlängd giltighetstid.

Bakgrund, syfte och mål

Inför varje nytt år görs en ekonomisk bedömning av sjukhusets förväntade resultat. Prognosen utgår från regionala planeringsdirektiv, förändringar i vård-, service- och fastighetsöverenskommelse samt fastställda tilläggsuppdrag. Hänsyn tas också till andra kända faktorer som överhäng av åtgärder genomförda föregående år, nya riktlinjer och kommande prisförändringar. Utifrån den ekonomisk bedömning för Skaraborgs Sjukhus (SkaS) fastställs ett effektiviseringskrav för verksamhetsområde (VO) och stab. Effektiviseringskravet fastställs av sjukhusdirektören och påverkar respektive verksamhetsbudget och målvärde för olika kostnadsgrupper.

Ett effektiviseringskrav innebär att en åtgärdsplan tas fram per VO och stab där den ekonomisk effekten beskrivs över tid. Prioriterat åtgärdsarbete är förändrings- och utvecklingsarbete med fokus på kloka kliniska val, produktion- och kapacitetsstyrning, schemaläggning, bemanning och arbetsmiljö, arbete med en rationell vårdstruktur inom verksamhetsområdena och för SkaS som helhet samt patientsäkerhets- och förbättringsarbete inom ramen för verksamhet i balans.

Åtgärdsplanen

Effekter av vissa åtgärder/förändringar kan ingå i sjukhusövergripande bedömning så regelbunden avstämning görs mellan verksamhetsområdes och stabs åtgärder. I detta sammanhang innebär en åtgärd en minskad

nettokostnad för SkaS totalt. Det är därför viktigt att åtgärdens påverkan på andra verksamheter kartläggs och stäms av innan den beslutas och genomförs. En åtgärd innebär också en förändring med långvarig effekt, därför är exempelvis en tillfällig vakanshållning av tjänst inte en åtgärd. Det kan också dröja innan en åtgärd får effekt vilket ska framgå av åtgärdsplanen. Exempelvis kan avvecklande av lokaler innebära en fördröjning om avtalet inte går att säga upp med omedelbar verkan.

En åtgärd som innebär en ökad intäkt till sjukhuset behöver stämmas av mot strategisk bedömning så att den inte redan är inkluderad i prognosen för sjukhuset. Beslutade och budgeterade tilläggsuppdrag är ett exempel på detta.

I vissa fall finns även risk för dubbelräkning på kostnadssidan. Ett exempel är att bedömningen av läkemedelskostnaden för sjukhuset utgår från den årliga regionala läkemedelsrapporten vilken tar hänsyn till patentutgångar. Det innebär att patentutgångar inte kan tas med i åtgärdsplanen på verksamhetsnivå eftersom effekten redan är medtagen i den totala bedömningen för sjukhuset.

Åtgärder

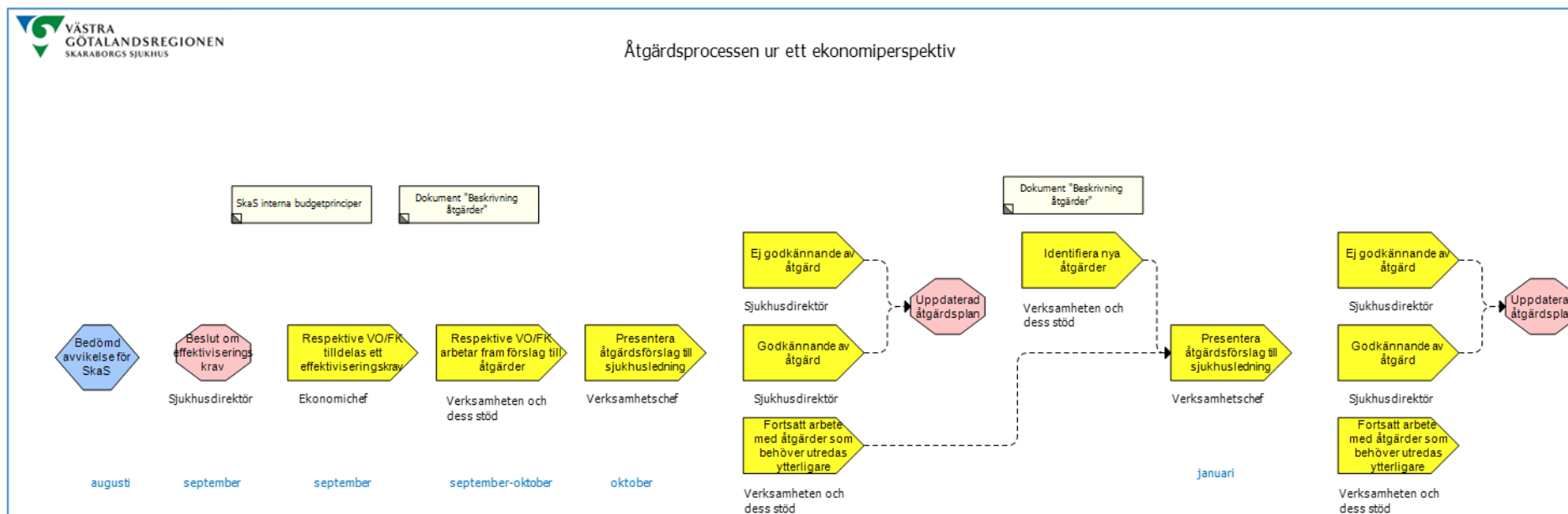
Nedan är ett antal exempel på åtgärder:

- Samordning/samverkan mellan verksamheter för effektivare nyttjande av resurser
- Effektivare schemaläggning som exempelvis innebär minskad övertid som funnits under en längre tid
- Förändrat arbetssätt som genererar en lägre nettokostnad exempelvis förbättringsarbete som minskar kvalitetsbristkostnader, digitalisering mm
- Avveckling av bemanningsföretag
- Ökat eller nytt tilläggsuppdrag
- Tomställande av hela eller delar av nuvarande lokaler
- Kostnadseffektiva val som exempelvis byte till billigare alternativ för läkemedel, medicinskt material, laboratorieanalyser mm
- Minskad kostnad för köpt specialistvård

Åtgärdsplanen består av ett Excel-dokument som innehåller genomförda och planerade åtgärder under en treårsperiod för respektive verksamhetsområde och stab. Från och med 2024 är Excel-dokumentet VGR-gemensamt. Åtgärdena grupperas i typ av åtgärd som är ”Effektivitet, produktion och uppdrag”, ”Material, hjälpmedel, lokaler, läkemedel”, ”Personal” och ”Övrigt” samt kontogrupp som är en indelning av åtgärdseffekt utifrån resultaträkningen.

En sammanställning görs månadsvis av verksamhetsområdenas och stabens åtgärdsplaner till en total för SkaS. Presentation sker via en analysrapport (Power BI) där utfall och prognos för åtgärdsplanerna summeras. Resultatet läggs in i verksamhetsplanens indikator ”Ekonomisk effekt av genomförda förbättringar” i IT-verktyget Plan&Styr.

Den regiongemensamma lösningen för uppföljning av åtgärder innebär att information om utfall och helårsprognos för samtliga åtgärder rapporteras månadsvis av respektive sjukhus på en regiongemensam yta, varifrån åtgärdseffekten presenteras för sjukhusen totalt i VGR.

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Ekonomi och produktion

Innehållsansvar: Kristina Westerberg, (kriwe6), Ekonomichef

Granskad av: Åsa Ranbro Jansson, (asara), Sjukhusdirektör bitr

Godkänd av: Stellan Ahlström, (steah), Sjukhusdirektör

Dokument-ID: SKAS9733-626477549-4

Version: 3.0

Giltig från: 2026-04-02

Giltig till: 2028-04-02